

Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

I.A.H. van de Kolk (SP)
(d.d. 23 oktober 2024)

Nummer
4144

Onderwerp
Niet rijden vanwege te lage boetes OV concessies

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Door verschillende oorzaken blijft de praktische uitvoerbaarheid van verleende OV-concessies op meerdere plekken in het land haperen. Diverse media berichten recentelijk over de boetes die OV-bedrijven opgelegd krijgen vanwege te hoge rituitval, met als uitschieter EBS, dat een boete van liefst € 3,5 miljoen opgelegd kreeg. Ook in andere provincies dan genoemd in het artikel onder de link zijn de problemen hardnekkig en ook over de situatie in Zuid-Holland krijgt de SP-fractie regelmatig signalen dat niet alles naar wens gaat. Wij hebben daarom de volgende vragen:

1. *Is er een actueel overzicht beschikbaar van de rituitval in Zuid-Holland per vervoerder en zo ja, kan de Gedeputeerde dat verschaffen. Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Ja, deze is beschikbaar. Zie onderstaande tabel voor de cijfers van dit jaar voor al onze concessies.

Maand in 2024	Treindienst Alphen a/d Rijn - Gouda	Zuid-Holland Noord	Drechtsteden, Molenlanden en Gorinchem	Personenvervoer over Water Rotterdam - Drechtsteden	Hoeksche Waard en Goeree-Overflakkee
Januari	3,22%	1,28%	0,93%	0,23%	0,42%
Februari	2,98%	0,48%	0,77%	0,56%	0,23%
Maart	0,96%	0,44%	0,75%	0,35%	0,27%
April	2,61%	0,60%	0,98%	0,32%	0,27%
Mei	1,42%	0,74%		0,67%	0,37%
Juni	2,08%	0,93%		1,62%	0,43%
Juli	2,31%	0,57%		1,58%	0,41%
Augustus	1,23%	0,54%		0,40%	0,75%
September	2,58%	1,89%		0,37%	0,80%

Over de tabel zijn de volgende opmerkingen te maken:

- Het betreft cijfers van rituitval per concessie, waarbij verwijtbare en niet verwijtbare rituitval samen zijn weergegeven.

- Over de periode mei 2024 tot en met september 2024 zijn voor de concessie Drechtsteden, Molenlanden en Gorinchem op dit moment geen betrouwbare data beschikbaar. Vervoerder Qbuzz werkt er aan deze beschikbaar te stellen via een nieuw dataportal, waardoor deze cijfers later alsnog beschikbaar zullen komen.
- De cijfers van rituitval van de treindienst Alphen aan den Rijn – Gouda zijn hoger dan de andere concessies. Dit is met name te verklaren doordat het hier een enkelsporig baanvak betreft. Verstoring in de dienst leidt hierbij relatief snel tot opheffen van de trein, omdat verstoring anders een lange tijd doorwerkt op alle andere treinen op dit traject. Het percentage treinen dat op tijd aankomt ligt daarentegen bovengemiddeld in deze concessie. Hiernaast wordt relatief veel rituitval in deze concessie veroorzaakt door storingen aan de infrastructuur, waar de vervoerder geen invloed op heeft. Dit betreft bijvoorbeeld wisselstoringen en verstoringen aan bruggen.

2. *Zijn de boetes voor het niet rijden van diensten en/of lijnen op gelijke hoogte met andere provincies? Zo nee, niet waarom niet?*

Antwoord

De hoogte van boetes verschilt per concessie. Deze hangen in de provincie Zuid-Holland af van de omvang van de concessie en het soort vervoer wat wordt geboden (bus, trein, of waterbus). Er zijn concessies bij andere concessieverleners die hogere of lagere boetes opleggen.

Als de provincie zou kiezen voor hogere boetes, dan wordt dit bij een aanbesteding meegewogen in de risico-afweging van de inschrijvende partijen. Een hoger risico betekent in zijn algemeenheid minder aanbod voor de reiziger.

De vervoerder heeft behalve boetes die de provincie kan opleggen, nog meer nadelen als ritten niet wordt gereden. Ritten die niet worden gereden worden niet vergoed als subsidie aan de vervoerder. Verder komt uitval de betrouwbaarheid niet ten goede. Hierdoor zullen reizigers afhaken, waardoor het inkomen van de vervoerder daalt. Een vervoerder heeft er daarom in de praktijk baat bij zoveel mogelijk de dienstverlening op peil te houden.

3. *Heeft gedeputeerde staten overleg over boeteclausules en hoe deze te hanteren in het IPO? Of vindt er op andere niveaus overleg plaats over boeteclausules en wat daarin op te nemen?*

Antwoord

Bij elke aanbesteding wordt gekeken hoe hoog de boetes moeten zijn die in een concessie worden opgenomen. Hierbij wordt geleerd van eigen ervaringen en die van andere concessieverleners. Er vindt hierover geen overleg in specifiek het IPO plaats, maar er zijn wel contacten met andere decentrale overheden om van elkaar te leren.

4. *Is het wel eens voorgekomen dat bedrijven gingen rijden in andere provincies om daar de boete te ontlopen en in Zuid-Holland daardoor niet reden omdat de boetes hier lager lagen ten opzichte van andere provincies?*

Antwoord

Dit is ons niet bekend.

5. *Hoe staat het met de werving van chauffeurs voor de concessie Zuid-Holland Noord? Worden er wel eens chauffeurs uitgeleend vanuit andere concessies?*

Antwoord

Qbuzz is op dit moment voor hun nieuwe concessie Zuid-Holland Noord zeer actief aan het werven voor extra chauffeurs. Dit is nodig om extra dienstregelingen te kunnen rijden. Qbuzz gaat er nu vanuit dat er voldoende chauffeurs zijn op het moment dat ze de concessie overnemen van zittende vervoerder Arriva. Het komt incidenteel voor dat chauffeurs van een andere concessie worden ingezet. Dit geldt vooral bij situaties waarbij tijdelijk meer diensten worden gereden zoals bij werkzaamheden zoals aan de Heinenoordtunnel, waarbij tijdelijk meer diensten worden ingezet.

Den Haag, 3 december 2024

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff